

ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΟΙ 17 ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Διάρκεια 1-2 διδακτικές ώρες, κυμαινόμενη

ΣΤΟΧΟΙ

- ✓ Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες τη βιώσιμη ανάπτυξη μέσα από την περιβαλλοντική προστασία, την αλληλεγγύη και τη συνεργασία
- ✓ Να γνωρίσουν τα δικαιώματα και τις διεκδικήσεις τους από τον κόσμο των μεγάλων και να έρθουν σε επαφή με την έννοια της διαγενεακής δικαιοσύνης
- ✓ Να γνωρίσουν τους 17 Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης με βιωματικό και ευχάριστο τρόπο μέσα από το παιχνίδι
- ✓ Να ενισχυθεί η καλλιέργεια διαπροσωπικών δεξιοτήτων, της αυτο-έκφρασης, της ενσυναίσθησης, της ομαδικότητας και της συνεργασίας
- ✓ Να πιστέψουν στον εαυτό τους, ότι δεν είναι ανίσχυροι
- ✓ Να πιστέψουν ότι η αλλαγή προς έναν καλύτερο κόσμο είναι εφικτή
- ✓ Να τους ενδυναμώσουμε να γίνουν «οι ήρωες» αυτής της μεγάλης αλλαγής και να αναλάβουν ενεργό ρόλο

Τον Σεπτέμβριο του 2015, τα 193 κράτη-μέλη του ΟΗΕ, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, συμφώνησαν στην «Agenda 2030» ακολουθούμενη από τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs)

Δραστηριότητα 1

ΒΑΘΜΟΣ
ΕΥΚΟΛΙΑΣ
★★★

Σούπερ - Ήρωες για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη!

Βήμα 1

Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) παρουσιάζονται ξεχωριστά στα παιδιά και όχι όλοι μαζί. Ιδανικά ζευγάρια Στόχων: 1-2, 3-6, 5-10, 7-13, 14-15, 4-12, 8-9, 10 -11, 1-16, 17-4

Βήμα 2

Προτρέψτε τα παιδιά να απαντήσουν για τους ΣΒΑ μέσα από δύο ερωτήσεις:

- «Πώς είναι ο κόσμος που θα θέλατε να σας παραδώσουν οι μεγάλοι» σε σχέση με έναν Στόχο της Βιώσιμης Ανάπτυξης π.χ. Στόχος 14 - η Ζωή στο νερό;
- «Πώς είναι ο κόσμος που θα θέλατε να παραδώσετε εσείς στα παιδιά σας, όταν θα μεγαλώσετε;»

Βήμα 3

Παίξτε με τα παιδιά ένα παιχνίδι ρόλων, μια πραγματική κρίσιμη κατάσταση σε σχέση με το Στόχο που επιλέξατε. Ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει το Στόχο, ένα απλό πρόβλημα και μία απλή αναπαράσταση του προβλήματος, καλώντας τα παιδιά να την εκφράσουν κινητικά.

1^ο Παράδειγμα | Στόχος 15: Ένα δάσος που καίγεται

Σε αυτό το βήμα, ο/η εκπαιδευτικός αναζητά Σούπερ-ήρωες για να αντιμετωπίσουν την κατάσταση. Όμως ένα παιδί από μόνο του δεν μπορεί να καταστήσει έναν υπερ-ήρωα, γιατί το πρόβλημα δεν θα λύνεται. Ενδεικτικά, στο παράδειγμα «το δάσος που καίγεται» όταν σηκωθεί το πρώτο παιδί και με το παιχνίδι ρόλων σβήνει τη φωτιά, τα άλλα παιδιά-φλεγόμενα δένδρα θα μεγαλώνουν τη φωτιά τους (υπό τις οδηγίες του/της εκπαιδευτικού). Έτσι, θα δημιουργηθεί η ανάγκη για περισσότερα παιδιά. Μόνο όταν μαζευτούν αρκετά παιδιά και συνεργαστούν θα σβήσει η φωτιά. Μέσω της συνεργασίας τους θα έχουν δημιουργήσει ομαδικά, έναν υπερ-ήρωα.

2^ο Παράδειγμα | Στόχος 14: Θάλασσα γεμάτη πλαστικά

Ενδεικτικό παιχνίδι ρόλων. Κάποια παιδιά είναι οι υπερήρωες που καθαρίζουν, κάποια είναι διάφορα πλαστικά, π.χ. μπουκάλι, καλαμάκι κ.λπ. που επιπλέουν στη θάλασσα. Μόνο όταν μαζευτούν πολλά παιδιά θα καταφέρουν να καθαρίσουν τη θάλασσα.

Σημείωση: Προτείνεται στην ομάδα αναπαράστασης να συμμετέχουν κάθε φορά που πραγματοποιείται ένα σενάριο γύρω στα 5-6 παιδιά και σε κάθε περίπτωση, όχι περισσότερα από τα μισά παιδιά της τάξης

Βήμα 4

Συζήτηση Υπερηρώων: Ας πάρουμε μια βαθιά ανάσα. Τι κάναμε τώρα;

- Γιατί «η φωτιά δεν έσβηνε» και «η θάλασσα δεν καθαρίζει από τα πλαστικά» όταν πήγε ο πρώτος υπέρ - ήρωας μόνος του; Γιατί χρειάστηκαν τελικά πολλοί;
- Είναι πιο σημαντικό να «σβήσουμε τη φωτιά στο δάσος» ή «να καθαρίσουμε τη θάλασσα»; Ή και τα δύο; (προσαρμόζοντας ανάλογα στους στόχους που εργαστήκαμε)
- Πώς αισθανόμαστε; Τι μας άρεσε περισσότερο και τι λιγότερο;
- Τι μάθαμε από τη δραστηριότητα;

Δραστηριότητα 2

Δημιουργική έκφραση για τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης

ΒΑΘΜΟΣ
ΕΥΚΟΛΙΑΣ
★ ★ ☆

Ο/η Εκπαιδευτικός παρουσιάζει τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης στους μαθητές/τριες, ως τις μεγαλύτερες σύγχρονες προκλήσεις για όλους μας σήμερα.

Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες έως 5 ατόμων και ακολουθούν τα παρακάτω προτεινόμενα Βήματα Ενεργοποίησης:

1. Σκεφτείτε το θέμα
2. Συζητήστε το
3. Ονειρευτείτε την αλλαγή, προτείνετε λύσεις
4. Γράψτε για αυτό
5. Ζωγραφίστε το ή/και κάντε ένα κολάζ, χρησιμοποιώντας ως βασικό χρώμα, το χρώμα ενός από τους ΣΒΑ
6. Δράστε! Εφαρμόστε τις λύσεις που θα φέρουν την αλλαγή

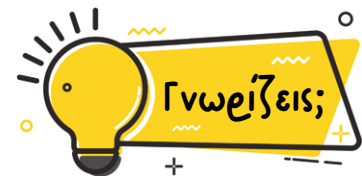

Σημείωση: Προτείνεται οι εκπαιδευτικοί να εκτυπώσουν τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης ή/και να τους προβάλλουν σε μία οθόνη, με σκοπό οι μαθητές/τριες να έχουν την εικόνα των διαφορετικών χρωμάτων που παρουσιάζουν οι 17 ΣΒΑ.

Δραστηριότητα 3

ΒΑΘΜΟΣ
ΕΥΚΟΛΙΑΣ
★ ☆ ☆

Παγκόσμια Προβλήματα – Παγκόσμιες Λύσεις

1. Ο/η Εκπαιδευτικός παρουσιάζει τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης στους μαθητές/τριες
2. Στη συνέχεια ενημερώνει τα παιδιά ότι θα μεταφερθούν νοητά στη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και θα πάρουν τη θέση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ, έχοντας απέναντί τους αντιπροσωπείες από όλες τις χώρες του πλανήτη. Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε ζευγάρια και καλούνται να απαντήσουν στην ερώτηση:

«Ποια είναι τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι στην κοινότητά μας/τη χώρα μας/σε όλο τον κόσμο;»

Ο/η εκπαιδευτικός ενθαρρύνεται να προσαρμόσει ανάλογα τις ερωτήσεις και για τις 5 Ηπείρους

Ακολουθεί καταγραφή των απαντήσεων στον πίνακα

Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών δημιούργησε τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (2015-2030), σε συνέχεια των 8 Στόχων της Χιλιετίας (2000 - 2015).

Οι 17 ΣΒΑ απευθύνονται σε όλους τους ανθρώπους, σε όλα τα μέρη του πλανήτη και αφορούν τις μεγαλύτερες προκλήσεις, που αντιμετωπίζει σήμερα η ανθρωπότητα.

3. Ο/Η εκπαιδευτικός δείχνει στους μαθητές/τριες τους 17 Παγκόσμιους Στόχους, επισημαίνοντας «Ποιοι στόχοι σχετίζονται με τα προβλήματα που έχουν εντοπίσει» και συγκρίνει τις λίστες προβλημάτων, με τους 17 Παγκόσμιους Στόχους
4. Για να ολοκληρωθεί η δραστηριότητα, ζητήστε από κάθε μαθητή να σχεδιάσει σε χαρτί διαστάσεων περίπου 12 cm x 12 cm. (τετράγωνο) ένα συννεφάκι ομιλίας βάζοντας μέσα την ιδέα του για το πώς μπορεί να βοηθήσει μέσα από τους 17 Παγκόσμιους Στόχους, να λυθεί, ένα βασικό πρόβλημα από αυτά που έχουν καταγραφεί

Δημιουργήστε με κολάζ ένα μεγάλο σύννεφο με λύσεις για όλο τον πλανήτη!

Σημείωση: Προτείνεται οι εκπαιδευτικοί να εκτυπώσουν τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης ή να τους προβάλλουν σε μία οθόνη, με σκοπό οι μαθητές/τριες να έχουν μπροστά τους 17 ΣΒΑ και παράλληλα ο/η εκπαιδευτικός προετοιμάζει τον πίνακα για να καταγράψει τις προτάσεις τους

- > Εκπαίδευση και Βιώσιμη Ανάπτυξη
- > Εξηγώντας την Βιώσιμη Ανάπτυξη στα παιδιά *
- > Γνωρίζεις όλους τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης; *

* Επιλέξτε Υπότιτλοι > Αυτόματη μετάφραση > Ελληνικά

Αξιολόγηση!

Μετά την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων γίνεται συζήτηση μεταξύ του/της εκπαιδευτικού και των μαθητών/τριών.

Ένα μεγάλο χειροκρότημα σε όλους για τις λύσεις που δώσαμε και ας αναρωτηθούμε:

- Τί μάθαμε για τους 17 Παγκόσμιους Στόχους και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη;
- Τί μας προβλημάτισε;
- Τί μας άρεσε περισσότερο;
- Ποιά δράση θα αναλαμβάναμε για να προωθήσουμε τη βιώσιμη ανάπτυξη;

ΣΤΟΧΟΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

17 ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΝΑ ΑΛΛΑΞΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΑΣ

1 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΦΤΩΧΕΙΑ

2 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΠΕΙΝΑ

3 ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ

4 ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

5 ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

6 ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ

7 ΦΤΗΝΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

8 ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

9 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

10 ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

11 ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

12 ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

13 ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ

14 ΖΩΗ ΣΤΟ ΝΕΡΟ

15 ΖΩΗ ΣΤΗ ΣΤΕΡΙΑ

16 ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

17 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

ΣΤΟΧΟΙ
ΒΙΩΣΙΜΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΟΥΣ 17 ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 4.7 - Ατζέντα 2030

“ Έως το 2030, να διασφαλίσουμε ότι όλοι οι εκπαιδευόμενοι θα αποκτήσουν τη γνώση και θα καλλιεργήσουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για να προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, μέσω, μεταξύ άλλων, της εκπαίδευσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον βιώσιμο τρόπο ζωής, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα των φύλων, της προαγωγής της κουλτούρας της ειρήνης και της μη-βίας, της ταυτότητας του παγκόσμιου πολίτη, καθώς και μέσω της αναγνώρισης της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και της συμβολής του πολιτισμού στη βιώσιμη ανάπτυξη ”

Λίγα λόγια

Για να δημιουργηθεί ένας πιο βιώσιμος κόσμος και οι κοινωνίες μας να ασχοληθούν με ζητήματα που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, όπως περιγράφονται στους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), χρειάζεται ο καθένας και η καθεμία από εμάς να αποκτήσουμε νέες γνώσεις, δεξιότητες, αξίες και συμπεριφορές που μας δίνουν τη δυνατότητα να συμβάλλουμε σε μία βιώσιμη ανάπτυξη.

Η εκπαίδευση είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης και η «Εκπαίδευση για την Βιώσιμη Ανάπτυξη» σύμφωνα με την UNESCO (1992), είναι ιδιαίτερα απαραίτητη επειδή δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές/τριες να λαμβάνουν συγκεκριμένες αποφάσεις και να ενεργούν υπεύθυνα για την περιβαλλοντική προστασία, την οικονομική βιωσιμότητα και μια δίκαιη κοινωνία, για τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές.

Βασικός σκοπός των προτεινόμενων δραστηριοτήτων αποτελεί η γνωριμία των παιδιών με την έννοια και τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης με τρόπο βιωματικό, ώστε η αξία του πολίτη του κόσμου να γίνει αντιληπτή, στην καθημερινή ζωή τους, στο σχολείο, στην οικογένεια και στην ευρύτερη κοινότητα.

Χρειάζεται η συντονισμένη προσπάθεια και συνεργασία όλων μας στην κοινή παγκόσμια προσπάθεια που θα διαρκέσει μέχρι το 2030!

Ορισμοί

Βιώσιμη Ανάπτυξη είναι η ανάπτυξη που ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να δεσμεύει την δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιούν τις δικές τους ανάγκες. (Ορισμός Επιτροπής Brundtland)

Η **Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη** σύμφωνα με την UNESCO (2009) απαιτεί την ενσωμάτωση της εκπαίδευσης για την εξάλειψη της φτώχειας, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα των φύλων, τη πολιτισμική ετερότητα και διαπολιτισμική κατανόηση, την ειρήνη και την ασφάλεια, την υγεία και τη συλλογική ευθύνη.

ΣΤΟΧΟΣ	ΣΕ ΤΙ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΩΝ ΣΒΑ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ
	<p>Δίνουμε τέλος σε όλες τις μορφές της φτώχειας, παντού</p>	<p>Κάλυψη βασικών ανθρώπινων αναγκών, π.χ. τροφή, στέγαση</p>
	<p>Δίνουμε τέλος στην πείνα, πετυχαίνουμε την επισιτιστική ασφάλεια, βελτιώνουμε τη διατροφή και προάγουμε τη βιώσιμη αγροτική παραγωγή</p>	<p>Μεγάλες ανισότητες, άλλοι άνθρωποι έχουν φαγητό, άλλοι όχι. Τα παιδιά κινδυνεύουν περισσότερο. Όσοι έχουν φαγητό, χρειάζεται η διατροφή τους να είναι ισορροπημένη. Το φαγητό μας ξεκινά από τους σπόρους.</p>
	<p>Διασφαλίζουμε μία ζωή με υγεία και προάγουμε την ευημερία για όλους, σε όλες τις ηλικίες</p>	<p>Πρόσβαση σε νοσοκομείο, φάρμακα, καλή ψυχική υγεία, χαρούμενοι άνθρωποι.</p>
	<p>Διασφαλίζουμε την χωρίς αποκλεισμούς, ισότιμη και ποιοτική εκπαίδευση και προάγουμε τις ευκαιρίες δια βίου μάθησης για όλους</p>	<p>Η σημασία να διαβάζεις να γράφεις και να κάνεις υπολογισμούς. Μάθηση και γνώση είναι εφόδια για ένα καλύτερο μέλλον.</p>
	<p>Επιτυγχάνουμε την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση όλων των γυναικών και κοριτσιών</p>	<p>Τα κορίτσια και τα αγόρια να αντιμετωπίζονται ισότιμα και να έχουν ίσες ευκαιρίες. Η βία απέναντι σε κάποιο κορίτσι ή αγόρι επειδή είναι κορίτσι ή αγόρι, είναι κάτι που δεν θέλουμε στις κοινωνίες μας.</p>
	<p>Διασφαλίζουμε τη διαθεσιμότητα και τη βιώσιμη διαχείριση του νερού και των εγκαταστάσεων/συστημάτων υγιεινής για όλους.</p>	<p>Καθαρό νερό και η σχέση του ανθρώπου με το νερό. Η εξέλιξη της κοινωνίας μέσα από το καθαρό νερό και την αποχέτευση.</p>
	<p>Διασφαλίζουμε την πρόσβαση σε προσιτή, αξιόπιστη, βιώσιμη και σύγχρονη ενέργεια για όλους.</p>	<p>Αντί να χρησιμοποιούμε πετρέλαιο, αιτία πολέμου και μόλυνσης μπορούμε να χρησιμοποιούμε άλλες πηγές ενέργειας που δεν εξαντλούνται και ανανεώνονται</p>
	<p>Προάγουμε τη διαρκή, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη και την πλήρη απασχόληση και αξιοπρεπή εργασία για όλους</p>	<p>Ο κάθε άνθρωπος όταν μεγαλώνει και έχει μία δουλειά, πρέπει να αμείβεται για την δουλειά που κάνει για να μπορεί να ζήσει τον εαυτό του και την οικογένειά του</p>
	<p>Οικοδομούμε ανθεκτικές υποδομές, προάγουμε τη χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμη βιομηχανοποίηση και ενθαρρύνουμε την καινοτομία</p>	<p>Χρειαζόμαστε δρόμους για να μετακινηθούμε οι οποίοι να είναι γεροί και ασφαλείς. Χρειαζόμαστε εργοστάσια που δεν μολύνουν το περιβάλλον, χρειαζόμαστε έξυπνες ιδέες που να κοιτούν στο μέλλον.</p>
	<p>Μειώνουμε την ανισότητα εντός και μεταξύ των χωρών</p>	<p>Η συνεννόηση μεταξύ των κρατών, η έννοια της ομάδας</p>

<p>11 ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ</p>	<p>Δημιουργούμε πόλεις και ανθρώπινους οικισμούς χωρίς αποκλεισμούς, ασφαλείς, ανθεκτικούς και βιώσιμους</p>	<p>Συγκέντρωση των ανθρώπων στις πόλεις: Πώς μπορούμε να ομορφύνουμε τις πόλεις μας, εκεί που ζούμε όλοι μαζί</p>
<p>12 ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ</p>	<p>Διασφαλίζουμε πρότυπα βιώσιμης κατανάλωσης και παραγωγής</p>	<p>Ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση, όχι σπατάλη, οι πόροι δεν είναι άπειροι</p>
<p>13 ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ</p>	<p>Αναλαμβάνουμε άμεση δράση για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της</p>	<p>Ο πλανήτης ζεσταίνεται. Τι μπορούμε να κάνουμε για να τον κρυώσουμε;</p>
<p>14 ΖΩΗ ΣΤΟ ΝΕΡΟ</p>	<p>Διατηρούμε και χρησιμοποιούμε με βιώσιμο τρόπο τους ωκεανούς, τις θάλασσες και τους θαλάσσιους πόρους προς την κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης</p>	<p>Η Γη είναι ο μπλε πλανήτης. Η σημασία των ωκεανών. Προστασία θαλάσσιων οικοσυστημάτων. Ο Γλάρος της HELMEPA «Όχι σκουπίδια όχι πλαστικά σε θάλασσες και ακτές».</p>
<p>15 ΖΩΗ ΣΤΗ ΓΗ</p>	<p>Προστατεύουμε, αποκαθιστούμε και προωθούμε τη βιώσιμη χρήση των χερσαίων οικοσυστημάτων, διαχειριζόμαστε βιώσιμα τα δάση, καταπολεμούμε την απερίμωση, και σταματάμε και αναστρέφουμε την υποβάθμιση του εδάφους και την απώλεια της βιοποικιλότητας</p>	<p>Προστασία των δασών από πυρκαγιές και σκουπίδια. Η σημασία της φύσης. Οι 4 εποχές.</p>
<p>16 ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ</p>	<p>Προάγουμε ειρηνικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνίες για τη βιώσιμη ανάπτυξη, παρέχουμε πρόσβαση στη δικαιοσύνη για όλους και οικοδομούμε αποτελεσματικούς, υπεύθυνους και χωρίς αποκλεισμούς θεσμούς σε όλα τα επίπεδα.</p>	<p>Πόλεμος, μάχες και αστάθεια. Οι άνθρωποι δεν αισθάνονται ασφαλείς. Βία μεταξύ ανθρώπων και αδικία. Υπάρχει το καλό και το κακό. Προσπαθούμε για μία ειρηνική και δίκαιη κοινωνία.</p>
<p>17 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ</p>	<p>Ενισχύουμε τα μέσα εφαρμογής και αναζωογονούμε την Παγκόσμια Συνεργασία για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη</p>	<p>Συνεργασία, Συμμετοχή, Διάλογος. Ο πλανήτης μας χρειάζεται όλους, σε όλες τις χώρες του κόσμου, για να ζούμε σε αυτόν για πάντα.</p>

Ενδεικτικές Θεματικές Περιοχές για συζήτηση στην τάξη σχετικά με τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Οικονομία: Φτώχεια - Υπερκατανάλωση - Τοπική Οικονομία - Τεχνολογία

Κοινωνία: Ανισότητα, Παιδική Εργασία, Ανθρώπινα Δικαιώματα, Ισότητα των Φύλων

Περιβάλλον: Κλιματική Αλλαγή, Ενέργεια, Φυσικά Οικοσυστήματα, Διαχείριση Απορριμμάτων

+ **Ειρήνη** + **Συνεργασία**

Στοιχεία και Αριθμοί

(Πηγή: Ο.Η.Ε.)

Στόχος 1	836 εκατομμύρια άνθρωποι ζουν ακόμα σε συνθήκες ακραίας φτώχειας (κάτω από 1,25 δολάρια την ημέρα)
Στόχος 2	Σχεδόν οι μισοί από τους παιδικούς θανάτους (45%), ηλικίας κάτω των πέντε, οφείλονται σε κακή διατροφή, ποσοστό το οποίο μεταφράζεται σε 3,1 εκατομμύρια παιδικές ζωές ανά έτος.
Στόχος 3	Παιδιά που γεννιούνται σε συνθήκες φτώχειας είναι δύο φορές πιο πιθανό να πεθάνουν πρόωρα.
Στόχος 4	103 εκατομμύρια παγκοσμίως παρουσιάζουν βασικές ελλείψεις γραμματισμού με το 60% των νέων να είναι γυναίκες.
Στόχος 5	Σε σύνολο 46 χωρών οι γυναίκες πλέον κατέχουν περισσότερο από το 30% των εδρών στα εθνικά κοινοβούλια.
Στόχος 6	1.8 δισεκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως χρησιμοποιούν πηγές πόσιμου νερού οι οποίες είναι μολυσμένες με περιττώματα.
Στόχος 7	Η ενέργεια συμβάλλει σημαντικά στην κλιματική αλλαγή. Αντιπροσωπεύει το 60% των συνολικών εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου.
Στόχος 8	470 εκατομμύρια νέες θέσεις εργασίας είναι απαραίτητες σε παγκόσμιο επίπεδο για να καλύψουν την ανάγκη για το διάστημα 2016-2030
Στόχος 9	Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν το 90% του επιχειρηματικού κόσμου παγκοσμίως και το 50-60% της απασχόλησης
Στόχος 10	Η συντριπτική πλειονότητα των νοικοκυριών ζει σήμερα σε κοινωνίες όπου τα εισοδήματα είναι πιο άνισα κατανομημένα από ότι ήταν το 1990.
Στόχος 11	Το 60% του παγκόσμιου πληθυσμού, μέχρι το 2030, θα κατοικεί σε αστικές περιοχές.
Στόχος 12	Αν ο παγκόσμιος πληθυσμός αγγίξει τα 9.6 δισ. τότε θα χρειαστούν σχεδόν τρεις πλανήτες σαν τη Γη για να παράσχουν τους απαραίτητους φυσικούς πόρους.
Στόχος 13	Οι παγκόσμιες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα έχουν αυξηθεί κατά περίπου 50% από το 1990.
Στόχος 14	Οι ωκεανοί καλύπτουν τα ¾ της επιφάνειας της Γης, περιλαμβάνουν το 97% του νερού του πλανήτη ενώ αντιπροσωπεύουν το 99% του χώρου σε όγκο όπου ζουν έμβια όντα.
Στόχος 15	Εξαιτίας της ξηρασίας και της ερημοποίησης, χάνονται ετησίως 120 εκατομμύρια στρέμματα.
Στόχος 16	Η διαφθορά, η δωροδοκία και η φοροδιαφυγή κοστίζουν στις αναπτυσσόμενες χώρες περίπου 1,26 τρισεκατομμύρια δολάρια ετησίως.
Στόχος 17	Το 30% της νεολαίας του παγκόσμιου πληθυσμού είναι «ψηφιακά αναθρεμμένη» και χρησιμοποιεί ενεργά το διαδίκτυο για τουλάχιστον επτά χρόνια.